

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Evgheni Mihalciuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Evgheni Mihalciuc cu privire la repararea prejudiciului, și

la cererea de chemare în judecată depusă de către Evgheni Mihalciuc împotriva Societății pe Acțiuni „Incomlac” cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2r-268/24
NR. PIGD 2-20142538-01-2r-17062024)*

Consecințele neînlăturării neajunsurilor cererii de apel. Apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Neprezentarea în termen a dovezii de plată a taxei de stat și cererii de apel motivate. Invocarea declarativă de către recurent a faptului că nu i-a fost comunicată încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. S. Dubceac,
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu,

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Evgheni Mihalciuc

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 decembrie 2020, Evgheni Mihalciuc a depus cerere de chemare în judecată depusă împotriva SA „Incomlac”, solicitând restituirea sumei de 25 000 de lei care au fost reținute din contul ultimului cu încălcarea normelor de drept.

2. La 20 septembrie 2021, Societatea pe Acțiuni „Incomlac” (în continuare SA „Incomlac”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Evgheni Mihalciuc, solicitând încasarea pagubei materiale cauzate angajatorului în valoare de 25 899 de lei (neajunsul neacoperit), precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

3. Prin încheierea din 09 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cauzele civile enunțate s-au conexas pentru examinare într-un singur proces.

4. Prin hotărârea din 06 decembrie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Incomlac” împotriva lui Evgheni Mihalciuc privind încasarea prejudiciului.

5. S-a încasat de la Evgheni Mihalciuc în beneficiul SA „Incomlac” prejudicial în mărime de 25 899 de lei.

6. S-a încasat de la Evgheni Mihalciuc în beneficiul SA „Incomlac” cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 776,97 de lei.

7. S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Evgheni Mihalciuc împotriva SA „Incomlac” cu privire la restituirea sumei.

8. S-a încasat de la SA „Incomlac” în beneficiul lui Evgheni Mihalciuc suma de 25 000 de lei.

9. S-a încasat de la SA „Incomlac” în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 750 de lei.

10. La 29 decembrie 2023, Evgheni Mihalciuc a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 decembrie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de SA „Incomlac”.

11. Prin încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Evgheni Mihalciuc împotriva hotărârii din 06 decembrie 2023

a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 582,72 de lei, cât și prezentarea cererii de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept, pentru care își întemeiază apelul, stabilindu-i termen până la 14 mai 2024, ora 16:00. Totodată, s-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

12. Prin încheierea din 15 mai 2024 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Evgheni Mihalciuc împotriva hotărârii din 19 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și s-au remis apelantului Evgheni Mihalciuc cererea de apel cu înscrisurile anexate.

13. La 05 iunie 2024, Evgheni Mihalciuc a declarat recurs împotriva încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurate, cu dispunerea de a prelungi termenul de procedură pentru prezentarea și înregistrarea a cererii de apel motivat.

14. În susținerea recursului a declarat că încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea cererii de apel motivat și bonul de achitare a taxei de stat până la data de 14 mai 2024, ora 16:00, nu i-a fost adus la cunoștință. Deși, domiciliază în casă la sol, unde permanent se află soția mea care îngrijește de doi copii minori, nu a primit de la factorul poștal corespondență de la Curtea de Apel Bălți sau vreo înștiințare că trebuie să se prezinte la oficiul poștal pentru recepționarea corespondenței. Respectiv, nu i-a fost propus, iar el nu a refuzat recepționarea corespondenței ce conținea încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți.

15. Mai mult ca atât, însăși Curtea de Apel Bălți indică în din descriptivă a încheierii din 15 mai 2024 că el nu a recepționat încheierea din 17 aprilie 2024. Aceste circumstanțe denotă că el nu a cunoscut despre termenul acordat și neajunsurile ce urmează a fi lichidate.

16. Deopotrivă, recurentul a remarcat că zilnic a monitorizat pagina web a Curții de Apel Bălți și informația publicată la rubricile agenda ședințelor, încheieri, însă acolo nu au fost publicate informații cu privire la faptul că cererii sale de apel nu i-a fost dat curs. Astfel, nu a avut posibilitatea reală de a înlătura neajunsurile, deoarece nu a cunoscut despre încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Art. 427 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”

19. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„sanctiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

20. Art. 16 din Codul de procedură civilă statuează că:

„neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

21. Art. 75 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

22. Art. 80 alin. (9) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Reprezentantul care renunță la împuterniciri trebuie să înștiințeze atât reprezentatul, cât și instanța cu cel puțin 10 zile înainte de data judecării cauzei sau înainte de expirarea termenelor de atac.”

23. Modalitatea de comunicare al actului de procedură, noțiunea termenului procesual precum și efectul expirării acestui termen sunt reglementate de prevederile art. 100 alin. (1¹), art. 110, art. 111 alin. (1)-(2), art. 113 din Codul de procedură civilă și sună în modul următor:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).”

24. Art. 364 alin. (1) și art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

25. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

26. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1)...”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit avizului de recepție a trimiterii poștale DS8011593463AS, copia încheierii motivate din 15 mai 2024 a Curții de Apel Bălți a fost comunicată recurentului la 21 mai 2024 (vol. IV, f.d. 151). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la Curtea Supremă de Justiție la 05 iunie 2024.

28. În debutul analizei sale, Completul de judecată decelează că nu poate accepta argumentele recurentului precum că nu i-a fost comunicată încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea cererii de apel motivat și bonul de achitare a taxei de stat până la data de 14 mai 2024, ora 16:00, iar din acest considerent a fost în imposibilitate de a executa indicațiile instanței de apel. Or, conform informației publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track & Trace)”, factorul poștal a întreprins câteva tentative nereușite de livrare a trimiterii poștale DS8011590116AS, în care se afla încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, inclusiv la 10 mai 2024. Însă, din motiv că destinatarul nu a fost disponibil, acesta a fost informat (avizat) să se prezinte la oficiul poștal pentru ridicarea trimiterii poștale (<https://posta.md/ro/track-trace/mailing/DS8011590116AS>).

29. Circumstanțele date atestă că sunt lipsite de suport alegațiile recurentului, precum că nu a primit de la factorul poștal corespondența expediată Curtea de Apel Bălți care conținea încheierea din 17 aprilie 2024 sau vreo înștiințare că trebuie să se prezinte la oficiul poștal pentru recepționarea acesteia.

30. În altă ordine de idei, Completul de judecată observă că, în cadrul prezentului proces, Evgheni Mihalciuc este reprezentat de avocatul Ghenadie Basisto, în baza mandatului de avocat seria MA nr. 1442892 din 29 martie 2021 (vol. I, f.d. 91). Iar,

conform extrasului din poșta electronică cu adresa „radmila.rosca@justice.md”, copia încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost comunicată electronic avocatului Ghenadie Basisto la 18 aprilie 2024 (vol. IV, f.d. 142).

31. Astfel, prin prisma art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, comunicarea copiei încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți reprezentantului lui Evgheni Mihalciuc, avocatului Ghenadie Basisto, acoperă viciul de necomunicare a acestui act de procedură nemijlocit apelantului.

32. La capitolul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că Evgheni Mihalciuc nu a renunțat la serviciile avocatului Ghenadie Basisto, ultimul nu a anunțat instanța de judecată despre renunțarea la împuterniciri în conformitate cu art. 80 alin. (9) din Codul de procedură civilă și nu a fost eliberat din proces. Ba mai mult ca atât, soluționând chestiunea de primire în procedură a cererii de recurs, acesteia nu i s-a dat curs prin încheierea din 22 iulie 2024 a Curții Supreme de Justiție și s-a acordat termen recurentului Evgheni Mihalciuc pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de timbru. Iar, încheierea din 22 iulie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost executată de către avocatul Ghenadie Basisto, care la 02 septembrie 2024 a prezentat Curții Supreme de Justiție cererea înregistrată cu nr. 4748, la care era atașată dovada de plată a taxei de timbru.

33. Toate aceste circumstanțe atestă că, în cadrul prezentului proces, Evgheni Mihalciuc este reprezentat de avocatul Ghenadie Basisto, căruia instanța de apel i-a comunicat la 18 aprilie 2024 copia încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți.

34. În atare situație, instanța de recurs consideră că atât Evgheni Mihalciuc, cât și reprezentantul acestuia, avocatul Ghenadie Basisto, au dispus de timp suficient, de la 18 aprilie 2024 până la 14 mai 2024, ora 16:00, să execute încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți și să prezente la Curtea de Apel Bălți bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 582,72 de lei și cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept.

35. Instanța de recurs notează că, apelantul Evgheni Mihalciuc și reprezentantul acestuia, avocatul Ghenadie Basisto, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin executarea încheierii din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, cu prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivate în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

36. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

37. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

38. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

39. Conjunctura relevată profilează faptul că Evgheni Mihalciuc și reprezentantul acestuia, avocatul Ghenadie Basisto, nu au dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

40. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite în termenul acordat, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursului declarat de către Evgheni Mihalciuc împotriva încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni